

Edizzjoni Provi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

26 ta' April 2018 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Taxxa re?jonal fuq l-istabbilimenti kummer?jali kbar – Libertà ta' stabbiliment – Protezzjoni tal-ambjent u ppjanar tat-territorju – G?ajnuna mill-Istat – Mi?ura selettiva”

Fil-Kaw?i C?234/16 u C?235/16,

li g?andhom b?ala su??ett talbiet g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunal Supremo (il-Qorti Suprema, Spanja), permezz ta' de?i?jonijiet tal-10 u tal-11 ta' Marzu 2016, li waslu fil-Qorti tal-?ustizzja fil-25 ta' April 2016, fil-pro?eduri

Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED)

vs

Consejería de Economía y Hacienda del Principado de Asturias (C?234/16),

Consejo de Gobierno del Principado de Asturias (C?235/16),

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta, President tal-Awla, C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot (Relatur), A. Arabadjiev u E. Regan, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: L. Carrasco Marco, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tas-6 ta' Lulju 2017,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?all-Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED), minn J. Pérez-Bustamante Köster u F. Löwhagen, abogados, kif ukoll minn J. M. Villasante García, procurador,
- g?all-Consejería de Economía y Hacienda del Principado de Asturias u g?all-Consejo de Gobierno del Principado de Asturias, minn A. Roces Llaneza, letrada,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn N. Gossement, P. N?me?ková u G. Luengo, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tad-9 ta' Novembru 2017,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talbiet g?al de?i?joni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Artikoli 49 u 54 TFUE kif ukoll tal-Artikolu 107(1) TFUE.

2 Dawn it-talbiet tressqu fil-kuntest ta' tilwimiet bejn, minn na?a, l-Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED) u, min-na?a l-o?ra, il-Consejería de Economía y Hacienda del Principado de Asturias (il-Ministeru Re?jonal g?all-Economika u g?all-Finanzi tal-Prin?ipat tal-Asturias, Spanja) u l-Consejo de Gobierno del Principado de Asturias (il-Kunsill tal-Gvern tal-Prin?ipat tal-Asturias) dwar il-legalità ta' taxxa li g?aliha huma su??etti l-istabbilimenti kummer?jali kbar li jinsabu fil-Komunità Awtonoma tal-Prin?ipat tal-Asturias.

Id-dritt Spanjol

3 Il-Ley del Principado de Asturias 15/2002, de medidas presupuestarias, administrativas y fiscales (il-Li?i tal-Prin?ipat tal-Asturias Nru 15/2002, dwar Mi?uri Ba?itarji, Amministrattivi u Fiskali), tas-27 ta' Di?embru 2002 (BOPA Nru 301, tal-31 ta' Di?embru 2002), fil-ver?joni tag?ha applikabqli g?all-kaw?i prin?ipali (iktar 'il quddiem il-“Li?i Nru 15/2002”), stabbilixxiet, fl-Artikolu 21 tag?ha, taxxa fuq l-istabbilimenti kummer?jali kbar (iktar 'il quddiem l-“IGEC”), b'effett mill-1 ta' Jannar 2003.

4 Il-preambolu tal-Li?i Nru 15/2002 jispe?ifika li din it-taxxa hija inti?a li ??ieg?el lill-istabbilimenti kummer?jali kbar jag?mlu tajjeb g?all-effetti negativi prodotti mill-attività tag?hom fuq it-territorju, fuq l-ambjent u fuq il-kummer? urban.

5 Il-punt 2 tal-Artikolu 21 tal-Li?i Nru 15/2002 jipprevedi li d-d?ul mill-IGEC g?andu ji?i assenjat “g?all-istabbiliment u g?all-implementazzjoni ta' programmi ta' implementazzjoni ta' linji gwida settorjali dwar it-tag?mir kummer?jali” u “g?all-introduzzjoni ta' titjib fil-livell tal-ambjent u tan-netwerks tal-infrastruttura”.

6 Konformement mal-punt 3 tal-Artikolu 21 tal-Li?i Nru 15/2002, din it-taxxa tapplika g?all-istabbilimenti kummer?jali, individwali jew kollettivi, li s-superfi?i utli ta' espo?izzjoni u ta' bejg? tag?hom li hija miftu?a g?all-pubbliku hija ta' 4 000 m² jew iktar. Dan il-livell minimu, li da?al fise?? fl-1 ta' Jannar 2005, qabel kien iffissat b?ala 2 500 m².

7 Skont il-punt 4 tal-Artikolu 21 tal-Li?i Nru 15/2002, ma humiex su??etti g?all-IGEC l-istabbilimenti individwali kbar li s-superfi?i utli ta' espo?izzjoni u ta' bejg? tag?hom li hija miftu?a g?all-pubbliku ma taqbi?x l-10 000 m² u li joperaw esklu?ivament wa?da mill-attivitàjet seguenti: ?ardina??, bejg? ta' vetturi, materjal g?all-kostruzzjoni, makkinarju u provvisti industrijali.

8 Mill-punt 5 tal-Artikolu 21 tal-Li?i Nru 15/2002 jirri?ulta li huma su??etti g?all-IGEC il-proprietarji li joperaw stabbilimenti kummer?jali kbar, irrispettivamente minn jekk dawn ikunux individwali jew kollettivi, ji?ifieri l-proprietarji tal-post jew tal-postijiet li jag?mlu parti minn dawn l-istabbilimenti kbar u li je?er?itaw direttamente l-attivitàjet kummer?jali, jew li jqieg?du l-post jew il-postijiet g?ad-dispo?izzjoni ta' terzi li je?er?itaw tali attivitàjet.

9 Il-punt 7 tal-Artikolu 21 ta' din il-li?i jispe?ifika l-modalitajiet tal-kalkolu tal-valur taxxabqli, li jie?du inkunsiderazzjoni b'mod partikolari d-densità tal-popolazzjoni f?ona ta' g?axar kilometri madwar il-post fejn ikun jinsab l-istabbiliment.

10 Il-punt 11 tal-Artikolu 21 tal-Li?i Nru 15/2002 jipprevedi li l-IGEC g?andha ti?i kkalkolata bl-applikazzjoni g?all-ammont tat-taxxa, jekk ikun il-ka?, ta' tnaqqis ta' 10 % g?all-istabbilimenti kummer?jali kbar li ma jinsabux f?oni urbani u li huma a??essibbli permezz ta' minn tal-inqas ?ew? mezzi ta' trasport pubbliku differenti kif ukoll tnaqqis g?all-istabbilimenti kummer?jali kbar li

joperaw pro?etti g?all-protezzjoni tal-ambjent meqjusa li huma adegwati mill-amministrazzjoni kompetenti fil-qasam tal-protezzjoni tal-ambjent.

11 Sa mill-1 ta' Jannar 2015, is-sistema legali ta' din it-taxxa ?iet spe?ifikata permezz ta' termini simili bid-decreto legislativo 1/2014, por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales del Principado de Asturias en materia de Tributos Propios (id-Digriet Le?i?lattiv Nru 1/2014, li Japprova t-Test li Jiformola mill-?did id-Dispo?izzjonijiet Le?i?lattivi tal-Prin?ipat tal-Asturias fil-Qasam Fiskali), tat-23 ta' Lulju 2014 (BOPA Nru 175, tad-29 ta' Lulju 2014).

12 Il-punt III fil-preambolu ta' dan id-digriet le?i?lattiv jirriprodu?i essenzjalment il-preambolu tal-Li?i Nru 15/2002, ming?ajr ma jirreferi madankollu g?all-effetti negattivi tal-attività tal-istabbilimenti kummer?jali kbar fuq il-kummer? urban.

It-tilwimiet fil-kaw?i prin?ipali u d-domandi preliminari

13 Permezz tal-Li?i Nru 15/2002, ?iet stabilità taxxa re?jonali fuq l-istabbilimenti kummer?jali kbar fit-territorju kollu tal-Komunità Awtonoma tal-Prin?ipat tal-Asturias, bil-g?an li ji?u kkumpensati l-impatti territorjali, b'mod partikolari fuq in-nis?a kummer?jali urbana, u ambjentali li jistg?u jirri?ultaw minn dawn l-istabbilimenti kummer?jali kbar. Permezz ta' de?i?joni tat-3 ta' Lulju 2003, il-Ministeru Re?jonali g?all-Economika u g?all-Finanzi tal-Prin?ipat tal-Asturias approva l-mudell ta' dikjarazzjoni ta' impo?izzjoni, ta' emenda tal-istatut u ta' t?assir tal-IGEC. Il-Kunsill tal-Gvern tal-Prin?ipat tal-Asturias approva, fil-11 ta' Novembru 2009, ir-Regolament dwar l-IGEC, permezz tad-decreto 139/2009, por el que se aprueba el Reglamento del Impuesto sobre Grandes Establecimientos Comerciales (id-Digriet 139/2009 li Japprova r-Regolament dwar it-Taxxa fuq l-istabbilimenti Kummer?jali Kbar) (BOPA Nru 273, tal-25 ta' Novembru 2009).

14 Matul is-sena 2003, l-ANGED, asso?jazzjoni li ti?bor fi ?danha, fuq livell nazzjonali, l-impri?i ta' distribuzzjoni kbar, ippre?entat quddiem it-Tribunal Superior de Justicia del Principado de Asturias (il-Qorti Superjuri tal-?ustizzja tal-Prin?ipat tal-Asturias, Spanja) rikors inti? g?all-annullament ta' din id-de?i?joni, ibba?at fuq l-incompatibiltà tag?ha kemm mal-libertà ta' stabbiliment u kemm mad-dritt dwar l-g?ajnuna mill-Istat

15 Fl-2009, l-ANGED ippre?entat ukoll quddiem dik il-qorti rikors inti? g?all-annullament ta' dan id-digriet.

16 Dik il-qorti ssospendiet id-de?i?joni tag?ha fi?-?ew? kaw?i fl-istennija tal-e?itu tad-domanda li hija kienet g?amlet lit-Tribunal Constitucional (il-Qorti Kostituzzjonal, Spanja) dwar il-kostituzzjonalità tal-le?i?lazzjoni dwar l-IGEC. Wara ?-?a?da ta' din it-talba mit-Tribunal Constitucional (il-Qorti Kostituzzjonal), fl-10 ta' April 2014, it-Tribunal Superior de Justicia de Asturias (il-Qorti Superjuri tal-?ustizzja tal-Asturias) ?a?det ukoll ir-rikorsi ppre?entati mill-ANGED. Din g?alhekk ippre?entat appell minn dawn i?-?ew? sentenzi ta' ?a?da quddiem it-Tribunal Supremo (il-Qorti Suprema, Spanja).

17 L-ANGED resqet ukoll ilment quddiem il-Kummissjoni dwar l-introduzzjoni tal-IGEC u dwar l-allegata natura ta' g?ajnuna mill-Istat tag?ha.

18 Permezz ta' ittra tat-28 ta' Novembru 2014, il-Kummissjoni informat lill-awtoritajiet Spanjoli li, wara evalwazzjoni preliminari tal-iskema tal-IGEC, l-e?enzjoni mog?tija lill-istabbilimenti kummer?jali ?g?ar kif ukoll lil ?erti stabbilimenti spe?jalizzati setg?et titqies li hija g?ajnuna mill-Istat inkompatibbli mas-suq intern, u li kien me?tie? li r-Renju ta' Spanja jabolixxi jew jemenda din it-taxxa

19 Kien f'dan il-kuntest li t-Tribunal Supremo (il-Qorti Suprema) idde?idiet li tissospendi l-

pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari segwenti, li huma identi?i fil-Kaw?i C-234/16 u C-235/16:

“1) L-Artikoli 49 u 54 TFUE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu l-e?istenza ta' taxxa re?jonali li tintaxxa l-funzjonament tas-superfi?ji kummer?jali l-kbar li s-superfi?ji utili tag?hom ta' espo?izzjoni u ta' bejg? lill-pubbliku hija ta' 4 000 m² jew iktar min?abba l-impatt tag?hom fuq it-territorju, l-ambjent u n-nis?a ta' kummer? urban ta' dan ir-re?jun, i?da li tapplika irrispettivamente mill-post reali fejn jinsabu dawn l-istabbilimenti kummer?jali barra jew ?ewwa n-nis?a urbana kkonsolidata u li fil-parti l-kbira tad-drabi prattikament taffettwa lill-impri?i ta' Stati Membri o?ra, fid-dawl tal-fatt li:

a) ma taffettwax lin-negojzjanti proprjetarji ta' numru ta' stabbilimenti kummer?jal, individuali jew kollettivi, b'superfi?ji utli ta' espo?izzjoni u bejg? lill-pubbliku ta' inqas minn 4 000 m², ikun liema jkun l-g?add totali tas-superfi?ji utli tal-espo?izzjoni u bejg? lill-pubbliku tal-istabbilimenti kollha tieg?u, u

b) ma tissu??etax g?at-taxxa lill-istabbilimenti kummer?jali individuali l-kbar, li s-superfi?ji utli tag?hom ta' espo?izzjoni u bejg? lill-pubbliku ma tkunx ta' iktar minn 10 000 m², meta jkunu ddedikati biss u esklusivamente g?al attivitajiet ta' ?ardina??, ta' bejg? ta' vetturi, ta' materjal g?all-kostruzzjoni, ta' makkinarji u ta' provvisti ta' natura industrijali?

2) L-Artikolu 107(1) TFUE g?andu ji?i interpretat fis-sens li jikkostitwixxi g?ajnuna mill-Istat ipprojbita, konformement ma' din id-dispo?izzjoni, in-nuqqas ta' ssu??ettar g?all-IGEC [introdotta fit-territorju tal-Komunità Awtonoma tal-Prin?ipat] tal-Asturias, tal-istabbilimenti kummer?jali, individuali jew kollettivi, b'superfi?ji utli ta' espo?izzjoni u ta' bejg? lill-pubbliku ta' inqas minn 4 000 m², u tal-istabbilimenti kummer?jali individuali l-kbar, li s-superfi?ji utli tag?hom ta' espo?izzjoni u ta' bejg? lill-pubbliku ma tkunx ta' iktar minn 10 000 m², meta jkunu ddedikati biss u esklusivamente g?all-attivitajiet ta' ?ardina??, ta' bejg? ta' vetturi, ta' materjal g?all-kostruzzjoni ta' makkinarji u ta' provvisti ta' natura industrijali?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

20 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju qieg?da essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikoli 49 u 54 TFUE g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu taxxa fuq l-istabbilimenti kummer?jali kbar, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali.

21 Skont ?urisprudenza stabbilità, il-libertà ta' stabbiliment hija inti?a li tiggarantixxi l-benefi??ju tat-trattament nazzjonali fl-Istat Membru ospitanti li?-?ittadini ta' Stati Membri o?ra u lill-kumpanniji msemmija fl-Artikolu 54 TFUE, u li tipprobixxi, fir-rigward tal-kumpanniji, kull diskriminazzjoni bba?ata fuq il-post tal-uffi??ju rre?istrat tag?hom (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-12 ta' Di?embru 2006, Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, C?374/04, EU:C:2006:773, punt 43, kif ukoll tal-14 ta' Di?embru 2006, Denkavit Internationaal u Denkavit France, C?170/05, EU:C:2006:783, punt 22).

22 F'dan ir-rigward, ma humiex ipprojbiti biss id-diskriminazzjonijiet manifesti bba?ati fuq il-post tal-uffi??ju rre?istrat tal-kumpanniji, i?da hija pprojbita wkoll kull forma mo?bija ta' diskriminazzjoni li, b'applikazzjoni ta' kriterji o?ra ta' distinzjoni, twassal, *de facto*, g?all-istess ri?ultat (sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport-és Divatkereskedelmi, C?385/12, EU:C:2014:47, punt 30 u l-urisprudenza ??itata).

23 Barra minn hekk, taxxa obbligatorja li tipprevedi kriterju ta' differenzazzjoni apparentemente

o??ettiv i?da li jisfavorixxi fil-parti l-kbira tal-ka?ijiet, fid-dawl tal-karatteristi?i tieg?u, lill-kumpanniji li jkollhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fi Stati Membri o?ra u li jinsabu f'sitwazzjoni paragunabbli ma' dawk li jkollhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fl-Istat Membru tat-taxxa, tikkostitwixxi diskriminazzjoni indiretta bba?ata fuq il-post tal-uffi??ju rre?istrat tal-kumpanniji pprojbita mill-Artikoli 49 u 54 TFUE (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport-és Divatkereskedelmi, C?385/12, EU:C:2014:47, punti 37 sa 41).

24 Fil-kaw?i prin?ipali, il-le?i?lazzjoni inkwistjoni tistabbilixxi kriterju marbut mas-superfi?i ta' espo?izzjoni u ta' bejg? tal-istabbiliment, li ma jistabbilixxi ebda diskriminazzjoni diretta.

25 L-elementi ppre?entati lill-Qorti tal-?ustizzja lanqas ma jindikaw li dan il-kriterju jisfavorixxi fil-parti l-kbira tal-ka?ijiet li?-?ittadini ta' Stati Membri o?ra jew lill-kumpanniji li g?andhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fi Stati Membri o?ra.

26 Fil-fatt, tali konstatazzjoni ma tirri?ultax mid-data mog?tija mill-ANGED fil-kuntest tal-osservazzjonijiet bil-miktub tag?ha, li barra minn hekk tikkon?erna essenzjalment it-taxxa fuq l-istabbilimenti kbar introdotta mill-Komunità Awtonoma tal-Cataluña. Barra minn hekk, il-Komunità Awtonoma tal-Prin?ipal tal-Asturias sostniet, min-na?a tag?ha, li l-persuni taxxabqli su??etti g?all-IGEC huma essenzjalment ta' ori?ini Spanjola.

27 Il-qorti tar-rinvju tispe?ifika wkoll li hija ma g?andhiex informazzjoni "valida" sabiex turi l-e?istenza ta' eventwali diskriminazzjoni mo?bija.

28 G?aldaqstant, ir-risposta li g?andha ting?ata g?all-ewwel domanda hija li l-Artikoli 49 u 54 TFUE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux taxxa fuq l-istabbilimenti kummer?jali kbar, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali.

Fuq it-tieni domanda

29 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinvju tixtieq tkun taf, essenzjalment, jekk tikkostitwixxix g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, taxxa b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali fuq l-istabbilimenti ta' distribuzzjoni kbar li tiddependi, essenzjalment, mis-superfi?i ta' espo?izzjoni u ta' bejg? tag?hom, sa fejn huma e?entati minn din it-taxxa l-istabbilimenti li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom hija inqas minn 4 000 m² u dawk li je?er?itaw l-attività tag?hom fis-settur tal-?onna, tal-bejg? ta' vetturi, ta' materjal g?all-kostruzzjoni, ta' makkinarju u ta' provvisti industriali u li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom ma jaqbi?x l-10 000 m².

30 Il-klassifikazzjoni ta' mi?ura nazzjonali b?ala "g?ajnuna mill-Istat", fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, te?tie? li jkunu ssodisfatti l-kundizzjonijiet seguenti kollha. L-ewwel nett, g?andu jkun hemm intervent mill-Istat jew permezz ta' ri?orsi tal-Istat. It-tieni nett, dan l-intervent g?andu jkun jista' jaffettwa l-kummer? bejn l-Istati Membri. It-tielet nett, dan l-intervent g?andu jag?ti vanta?? selettiv lill-benefi?jarju tieg?u. Ir-raba' nett, dan l-intervent g?andu jwassal g?al distorsjoni jew g?al theddida ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 53).

31 Fir-rigward tal-kundizzjoni marbuta mas-selettività tal-vanta??, li hija l-iktar kundizzjoni li ssemmiet quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, minn ?urisprudenza stabilita jirri?ulta li l-evalwazzjoni ta' din il-kundizzjoni te?tie? li ji?i ddeterminat jekk, fil-kuntest ta' sistema legali partikolari, il-mi?ura nazzjonali inkwistjoni hijiex ta' natura li tiffavorixxi lil "?erti impri?i jew ?erti produtturi" meta mqabbla ma' o?rajin li jinsabu, fid-dawl tal-g?an segwit minn din is-sistema, f'sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbli u li g?alhekk i?arrbu trattament iddifferenzjat li essenzjalment ikun jista' ji?i kklassifikat b?ala "diskriminatorju" (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-

Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 54 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

32 Fir-rigward b'mod partikolari ta' mi?uri nazzjonali li jag?tu vanta?? fiskali, g?andu jitfakkli li mi?ura ta' din in-natura li, minkejja li ma tinvolvix trasferiment ta' ri?orsi tal-Istat, tqieg?ed lill-benefi?jarji f'sitwazzjoni iktar favorevoli mill-persuni taxxabbi l-o?ra tista' tag?ti vanta?? selettiv lill-benefi?jarji u tikkostitwixxi, g?aldaqstant, g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE. G?all-kuntrarju, vanta?? fiskali li jirri?ulta minn mi?ura ?eneral applikabbli ming?ajr distinzjoni g?all-operaturi ekonomi?i kollha ma tikkostitwixxix tali g?ajnuna fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni (sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 56).

33 F'dan ir-rigward, il-klassifikazzjoni ta' mi?ura fiskali b?ala "selettiva" te?tie?, l-ewwel nett, li ti?i identifikata s-sistema fiskali komuni jew "normali" applikabbli fl-Istat Membru kkon?ernat u, it-tieni nett, li jintwera li l-mi?ura fiskali e?aminata tidderoga minn din is-sistema komuni jew normali, sa fejn tintrodu?i differenzazzjonijiet bejn operaturi li, fid-dawl tal-g?an segwit minn din is-sistema komuni, jinsabu f'sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbi (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 57 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

34 G?andu jitfakkli ukoll li l-qafas legali ta' referenza g?all-finijiet tal-evalwazzjoni tas-selettività ta' mi?ura ma g?andux ji?i ddeterminat ne?essarjament fil-limiti tat-territorju tal-Istat Membru kkon?ernat, i?da jista' jkun dak tat-territorju li fih awtorità re?jonali jew lokali te?er?ita l-kompetenza mog?tija lilha mill-kostituzzjoni jew mil-li?i. Dan ikun il-ka? meta din l-entità jkollha status legali u fattwali li jag?milha suffi?jentement awtonoma fil-konfront tal-gvern ?entrali ta' Stat Membru sabiex, permezz tal-mi?uri adottati minnha, tkun din l-entità, u mhux il-gvern ?entrali, li jkollha rwol fundamentali fid-definizzjoni tal-ambjent politiku u ekonomiku li fih joperaw l-impri?i (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-11 ta' Settembru 2008, Union General de Trabajadores de La Rioja (UGT-Rioja) et, C?428/06 sa C?434/06, EU:C:2008:488, punti 47 sa 50 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

35 Madankollu, mi?ura li tintrodu?i differenzazzjoni bejn impri?i li, fid-dawl tal-g?an segwit mis-sistema legali inkwiżjoni, jinsabu f'sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbi u, g?aldaqstant, *a priori* selettiva, ma tikkostitwixxix g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, meta l-Istat Membru kkon?ernat jirnexxielu juri li din id-differenzazzjoni hija ??ustifikata g?aliex tirri?ulta min-natura jew mill-istruttura tas-sistema li tag?mel parti minnha (sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 58 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

36 Mi?ura li tintrodu?i e??ezzjoni g?all-applikazzjoni tas-sistema fiskali ?eneral tista' tkun i??ustifikata min-natura u mill-istruttura ?eneral tas-sistema fiskali jekk l-Istat Membru kkon?ernat ikun jista' juri li din il-mi?ura tirri?ulta direttament mill-prin?ipji ba?i jew ta' gwida tas-sistema fiskali tieg?u. F'dan ir-rigward, g?andha ssir distinzjoni bejn l-g?anijiet attribwiti lil sistema fiskali partikolari u li huma esterni g?al din is-sistema u, min-na?a l-o?ra, il-mekkani?mi inerenti g?as-sistema fiskali stess li huma me?tie?a sabiex jintla?qu dawn l-g?anijiet (sentenza tas-6 ta' Settembru 2006, Il-Portugall vs Il-Kummissjoni, C?88/03, EU:C:2006:511, punt 81).

37 G?andu jitfakkli ukoll li, g?alkemm, sabiex ti?i stabbilita s-selettività ta' mi?ura fiskali ma huwiex me?tie? f'kull ka? li din ikollha natura derogatorja fil-konfront ta' sistema fiskali meqjusa li hija sistema komuni, il-fatt li mi?ura jkollha tali natura huwa fil-fatt rilevanti g?al dan il-g?an peress li minn dan jirri?ulta li qieg?da ssir distinzjoni bejn ?ew? kategoriji ta' operaturi, li jkunu *a priori* s-su??ett ta' trattament iddifferenzjat, ji?ifieri dawk li jaqg?u ta?t il-mi?ura derogatorja u dawk li jibqg?u jaqg?u ta?t is-sistema fiskali komuni, f'sitwazzjoni fejn dawn i?-?ew? kategoriji jkunu

jinsabu f'sitwazzjoni paragunabbi fid-dawl tal-g?an segwit mill-imsemmija sistema (sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA *et*, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 77).

38 Fir-rigward tal-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, quddiem il-Qorti tal-?ustizzja ma ?iex ikkонтestat li l-kuntest ta' referenza territorjali g?andu jkun dak tal-Komunità Awtonoma tal-Prin?ipat tal-Asturias.

39 Barra minn hekk, g?alkemm il-kriterju marbut mas-superfi?i ta' espo?izzjoni u ta' bejg? ma jidhirx li huwa formalment derogatorju g?al qafas legali ta' referenza partikolari, xorta wa?da g?andu l-effett li jeskludi lill-istabbilimenti kummer?jali li s-superfi?i ta' espo?izzjoni u ta' bejg? tag?hom huwa ta' inqas minn 4 000 m² mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din it-taxxa. B'hekk, l-IGEC ma tistax ti?i distinta minn taxxa re?jonali li g?aliha huma su??etti l-istabbilimenti kummer?jali li s-superfi?i ta' espo?izzjoni u ta' bejg? tag?hom taqbe? ?ertu livell.

40 Issa, l-Artikolu 107(1) TFUE jiddefinixxi l-interventi mill-Istati fuq il-ba?i tal-effetti tag?hom, irrispettivament mit-tekniki u?ati (sentenza tat-22 ta' Di?embru 2008, British Aggregates Association, C?487/06 P, EU:C:2008:757, punt 89).

41 G?aldaqstant, ma jistax ji?i esklu? *a priori* li tali kriterju jippermetti li ji?u ffavoriti, fil-prattika, "?erti impri?i jew ?erti produtturi" fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE billi j?affef l-oneri tag?hom meta mqabbla ma' dawk li huma su??etti g?at-taxxa inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali.

42 F'dan il-kuntest, g?andu g?aldaqstant ji?i ddeterminat jekk l-istabbilimenti kummer?jali li b'hekk huma esklu?i mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din it-taxxa jinsabux jew le f'sitwazzjoni paragunabbi g?al dik tal-istabbilimenti li jaqg?u fil-kamp ta' applikazzjoni tag?ha.

43 Fil-kuntest ta' din l-anali?i, g?andu jitqies li, fl-assenza ta' le?i?lazzjoni tal-Unjoni fil-qasam, id-determinazzjoni tal-valuri taxxabbi u tat-tqassim tal-oneru fiskali fuq id-diversi fatturi ta' produzzjoni u d-diversi setturi ekonomi?i taqa' fil-kompetenza fiskali tal-Istati Membri jew tal-entitajiet infra-Statali li g?andhom awtonomija fiskali (sentenza tal-15 ta' Novembru 2011, Il-Kummissjoni u Spanja vs Government of Gibraltar u Ir-Renju Unit, C?106/09 P u C?107/09 P, EU:C:2011:732, punt 97).

44 Fil-fatt, kif tfakkar il-Kummissjoni fil-punt 156 tal-Avvi? tag?ha dwar il-kun?ett ta' g?ajnuna mill-Istat kif imsemmi fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (?U 2016, C 262, p. 1), "[I]-Istati Membri jistg?u jidde?iedu dwar il-politika ekonomika li huma jqisu b?ala l-aktar xierqa u, b'mod partikolari, biex iqassmu l-pi? tat-taxxa kif jidhrilhom xieraq fid-diversi fatturi ta' produzzjoni. Madankollu, l-Istati Membri jridu je?er?itaw din il-kompetenza skont il-li?i tal-Unjoni".

45 Fir-rigward tat-taxxa inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, mill-indikazzjonijiet mog?tija mill-qorti tar-rinviju jirri?ulta li l-g?an tag?ha huwa li tikkontribwixxi g?all-protezzjoni tal-ambjent u g?all-ippjanar tat-territorju. Fil-fatt, dan l-g?an jikkon?erna l-korrezzjoni u l-kumpens tal-konsegwenzi ambjentali u territorjali tal-aktività ta' dawn l-istabbilimenti kummer?jali kbar, li jirri?ultaw b'mod partikolari mill-flussi ta' traffiku kkaw?ati, billi dawn l-istabbilimenti kummer?jali kbar ikunu me?tie?a jikkontribwixxu g?all-finanzjament ta' pjanijet ta' azzjoni ambjentali u g?at-titjib tal-infrastrutturi.

46 F'dan ir-rigward, ma jistax ji?i kkontestat li l-impatt ambjentali tal-istabbilimenti kummer?jali jiddependi, fil-parti l-kbira tieg?u, mid-daqs tag?hom. Fil-fatt, iktar ma s-superfi?i ta' bejg? tkun kbira, iktar ikun kbir in-numru ta' vi?itaturi, li jwassal g?al ?sara ikbar g?all-ambjent. Minn dan jirri?ulta li kriterju bba?at fuq il-limitu tas-superfi?i, b?al dak adottat mil-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, sabiex issir distinzjoni bejn l-impri?i skont jekk l-impatt ambjentali

tag?hom huwiex ikbar jew i?g?ar, huwa koerenti mal-g?anijiet segwiti.

47 Huwa evidenti wkoll li l-lokalizzazzjoni ta' tali stabbilimenti hija ta' interess partikolari f'termini ta' politika ta' ppjanar tat-territorju, irrispettivamente minn fejn ikunu jinsabu (ara, b'analo?ija, is-sentenza tal-24 ta' Marzu 2011, II-Kummissjoni vs Spanja, C?400/08, EU:C:2011:172, punt 80).

48 Fir-rigward tad-determinazzjoni tal-livell ta' dan il-limitu, din taqa' fil-mar?ni ta' diskrezzjoni tal-le?i?latur nazzjonali u hija bba?ata fuq evalwazzjonijiet tekni?i u kumplessi li fir-rigward tag?hom il-Qorti tal-?ustizzja tista' tapplika biss st?arri? ?udizzjarju limitat. F'dan il-kuntest, ma hemmx lok li jitqies li l-limitu inizjali ta' 2 500 m² jew dak, adottat iktar tard, ta' 4 000 m² huwa manifestament inadegwat fil-konfront tal-g?anijiet segwiti.

49 F'dawn i?-?irkustanzi, kriterju dwar l-impo?izzjoni tat-taxxa bba?at fuq is-superfi?i ta' bejg? tal-impri?a, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, iwassal sabiex issir distinzjoni bejn kategoriji ta' stabbilimenti li ma jinsabux f'sitwazzjoni paragunabbi fid-dawl ta' dawn l-g?anijiet.

50 G?aldaqstant, l-e?enzjoni fiskali li jibbenefikaw minnha l-istabbilimenti kummer?jali li jinsabu fit-territorju tal-Komunità Awtonoma tal-Prin?ipat tal-Asturias u li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom hija ta' inqas minn ?ertu limitu ma tistax titqies li tag?ti vanta?? selettiv lil dawn l-istabbilimenti u, g?aldaqstant, ma tistax tikkostitwixxi g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE.

51 Il-qorti tar-rinviju tistaqsi wkoll dwar il-karatteristi?i l-o?ra tat-taxxa inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali. Hija tistaqsi jekk l-e?enzjoni fiskali mog?tija lill-istabbilimenti kummer?jali li je?er?itaw l-attività tag?hom esklu?ivamente fis-settur tal-?onna, tal-bejg? ta' vetturi, ta' materjal g?all-kostruzzjoni, ta' makkinarju u ta' provvisti industriali u li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom ma taqbi?x l-10 000 m² tikkostitwixx vanta?? favur dawn l-istabbilimenti.

52 G?andu ji?i osservat li din il-mi?ura hija ta' natura derogatorja fil-konfront tal-qafas ta' referenza stabbilit minn din it-taxxa spe?ifika.

53 Il-Komunità Awtonoma tal-Prin?ipat tal-Asturias issostni, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?ha, li l-attivitàjet tal-istabbilimenti kummer?jali kkon?ernati je?tie?u, min?abba n-natura tag?hom stess, superfi?i ta' bejg? u ta' ?a?na kbar. Il-?sara li huma jikkaw?aw g?all-ambjent u g?all-ippjanar tat-territorju g?andha ti?i evalwata fuq il-ba?i ta' limitu distint i?da ekwivalenti g?al dak applikat, b?ala prin?ipju, g?all-attivitàjet ta' kummer? bl-imnut tal-istabbilimenti li jaqg?u fil-kamp ta' applikazzjoni tat-taxxa.

54 Tali element jista' jkun ta' natura li ji??ustifikasi d-distinzjoni mag?mula mil-le?i?lazzjoni kkontestata fil-kaw?i prin?ipali li, g?alhekk, ma tkunx timplika l-g?oti ta' vanta?? selettiv favur l-istabbilimenti kummer?jali kkon?ernati. Madankollu, il-qorti tar-rinviju g?andha tivverifika jekk dan huwiex effettivamente il-ka?.

55 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?at-tieni domanda hija li taxxa, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, fuq l-istabbilimenti ta' distribuzzjoni kbar li tiddependi, essenzjalment, mis-superfi?i ta' bejg? tag?hom, ma tikkostitwixxix g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, sa fejn huma e?entati minn din it-taxxa l-istabbilimenti li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom hija inqas minn 4 000 m². Tali taxxa lanqas ma tikkostitwixxi g?ajnuna mill-Istat, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, sa fejn huma e?entati minn din it-taxxa l-istabbilimenti li l-attività tag?hom hija e?er?itata fis-settur tal-?ardina??, tal-bejg? ta' vetturi, tal-materjal g?all-kostruzzjoni, tal-makkinarju u tal-provvisti industrijali, u li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom ma taqbi?x l-10 000 m², sa fejn dawn l-istabbilimenti ma jikkaw?awx ?sara g?all-ambjent u g?all-ippjanar tat-territorju daqstant kbira daqs l-istabbilimenti l-o?ra, sitwazzjoni din li g?andha ti?i vverifikata mill-qorti tar-rinviju.

Fuq l-ispejje?

56 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?i prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, II-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

- 1) **L-Artikoli 49 u 54 TFUE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux taxxa fuq l-istabbilimenti kummer?jali kbar, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali.**
- 2) **Taxxa, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, fuq l-istabbilimenti ta' distribuzzjoni kbar li tiddependi, essenzjalment, mis-superfi?i ta' bejg? tag?hom, ma tikkostitwixxix g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, sa fejn huma e?entati minn din it-taxxa l-istabbilimenti li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom hija inqas minn 4 000 m². Tali taxxa lanqas ma tikkostitwixxi g?ajnuna mill-Istat, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, sa fejn huma e?entati minn din it-taxxa l-istabbilimenti li l-attività tag?hom hija e?er?itata fis-settur tal-?ardina??, tal-bejg? ta' vetturi, tal-materjal g?all-kostruzzjoni, tal-makkinarju u tal-provvisti industrijali, u li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom ma taqbi?x l-10 000 m², sa fejn dawn l-istabbilimenti ma jikkaw?awx ?sara g?all-ambjent u g?all-ippjanar tat-territorju daqstant kbira daqs l-istabbilimenti l-o?ra, sitwazzjoni din li g?andha ti?i vverifikata mill-qorti tar-rinviju**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ispanjol.